

[Svend Haugaard.]

det er ikke den allerbedste vej at klare den stigende efterspørgsel på; men på den anden side, når riget fattes penge, så må vi vel acceptere, selv om det er med en vis beklagelse. Jeg vil da gerne bede om, at man, når man administrerer denne udlåning, har for øje, at der findes en bestemmelse i lov om arbejderboliger på landet om, at særlig børnerige familier har fortrinsret, når ikke alle kvalificerede kan komme i betragtning.

Det foreliggende lovforslag giver på samme måde som sin forgænger mulighed for at udlåne et ekstra beløb på 2.000 kr., hvor særlige omstændigheder taler derfor, og disse omstændigheder er først og fremmest, at der kan være en egn med særlig store byggeomkostninger, og for det andet, at lånsøgeren kan have en særlig stor familie. Jeg synes, at dette beløb lyder meget beskeden, især da hvis begge betingelser opfyldes.

Jeg har lige set nogle opgørelser for arbejds lønninger til typehuse i forskellige egne af landet. Det er ganske vist ikke boliger, det drejer sig om her, men landbrugsbyggeri, men da det altså alene er tal for arbejds løn, og da det stort set er de samme håndværkere, der opfører landbrugshusene og arbejderboligerne, kan tallene alligevel bruges.

Tallene viser, at der i Vestjylland har været en udgift til arbejds lønninger ved opførelse af de nævnte typehuse på 40-45 kr. pr. m². Går man videre vestpå til Fyn, ligger tallet på 80 kr., og kommer vi til omegnen af København, her forstået Nordsjælland, Roskilde og Køge, kommer tallet helt op på 100-120 kr., altså 2½ gang mere eller henimod en tredobling i forhold til Vestjylland

Selv om man var klar over i forvejen, at der var meget betydelige forskelle, virker disse tal dog meget overraskende. Jeg er klar over, at der for arbejderboligernes vedkommende ikke er slet så stor forskel, men jeg tror dog, det bliver svært ved hjælp af de 2.000 kr. at dække forskellene ind. Jeg

tror, det ville hjælpe, hvis man delte det op, tog hver faktor for sig og sagde, at der kunne gives et særligt beløb efter egenskostningerne og også et særligt beløb efter børnetal. Jeg tror, det ville være noget mere retfærdigt, idet det er meget svært at se, hvilken årsagssammenhæng der er imellem en egns høje byggeomkostninger og så den enkelte families børnetal.

Jeg vil gerne have dette spørgsmål drøftet i udvalget, men vil i øvrigt anbefale lovforslaget til hurtig behandling.

Morten Lange: Det er jo utvivlsomt, at denne lov i den tid, den har virket, har medvirket meget stærkt til en boligstandardforbedring på landet. Det har i høj grad været ønskværdigt, og jeg tror, at der stadig væk uanset divergenser om lovens indhold er tilslutning fra alle sider til, at en sådan stadig forbedring af boligstandarden i landområderne er overordentlig ønskelig. Det er altså et af de områder, hvor folketingset må se at finde frem til de bedste veje for at nå et mål, som vi i hovedtrækkene er enige om, og det gør naturligvis diskussionen lidt mindre ophedet, end den somme tider er. Men det er faktisk min opfattelse, at man prøver på at nå et mål, som det måske kan være lidt tvivlsomt om man kan nå med den afgrænsning, loven har.

Jeg tror i og for sig, at sigtet må være en forbedring af boligstandarden på landet mere generelt. Man har her fæstnet sig ved, at det specielt skal være landarbejdernes forhold, man vil støtte, og det er rigtigt, at det er denne gruppe, der mest har trængt til, at der blev gjort noget for at forbedre boligstandarden; men vi skal i hvert fald have den almindelige betragtning om boligstandarden på landet i vor erindring, når vi går videre med lovforslaget, for vi er fuldstændig klar over — det har været nævnt flere gange — at der er en lang række problemer i og med, at vi knytter os til, at det er en støtte til landarbejderboliger, idet landarbejderne har en for mig overordentlig forståelig tendens til ikke altid at